Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Tønsberg Blad

7/3-46

101552

idersen.

SLO, 28. februar.
åstand om dødsamle angiveriske n, som bl. a. er patrioter mistet

not Aud Maggie middag blev opplutselig bestemt lde avhøres.
agerarbeider Ivar en, som satt på iden av Kåre Antalte at far han silhaus adde g til en som telefonen. Anvar denne mantt gruppen, men ens også var en visste om gruppe. Mannen hadre gjenkjent på Det var nsynen sikt

I „Pravda".

MOSKVA, 28. februar. (N.T.B. fra Reuter.) Vatikanet er fremdeles «Hitler-vennlig», skriver Borisov i «Pravda» i dag. I de harde årene da menneskehetens kjempet mot Hitlerismens mørkemakter, førte Vatikanet en Hitler-vennlig politikk, og det har gjort det inntil denne dag, heter det i artikkelen. Vi vil ta til orde mot Vatikanets pro-fascistiske politikk, uansett om herrene i «Osservatore Romano» liker det eller ikke.

*

«Osservatore Romano» er som kjent Vatikanets avis. For noen uker siden svarte det på et angrep i «Pravda» med en artikkel som hadde overskriften «Ti løgner». Som en av løgnene betegnet avisen en påstand om at Vatikanet hadde støttet Tysklands aggressive politikk overfor Tsjekkoslovakia.

Norges Røde Kors hylder Prins Carl.

Presidenten i Norges Røde Kors, overlege dr. med. N. Paus, hyldet i sin tale i kringkastingen onsdag prins Carl av Sverige i anledning av hans 85 års dag. Efter talen sang Fanny Ejstad «Det går et stille tog».

Torsdag reiste overlege Paus og generalsekretær Rørholt til Stockholm for å overrekke en adresse fra Norges Røde Kors til prins Carl i anledning av jubileet.

Republikanerne klar til straks å overta makten i Spania.

PARIS, 28. februar. (N.T.B. fra Reuter.) Den spanske eksilstatsminister, Jose Giral, uttalte i Paris i dag at republikanerne er rede til straks å overta makten i Spania. I hans erklæring heter det bl. a.:

I alle mine uttalelser til pressen har jeg fremholdt at republikkens regjering og bare den må overta eller at Franco er styrket. Skulde det bli nødvendig er vi beredt til øieblikkelig å overta makten sammen med motstandsbevegelsen i Spania og de beste raske og intellektuelle krefter i det. Vi er fullstendig forberedt til gjennemføre en maktovertagelse u at det skal skape de minste forstrelser i landet.

LONDON, 28. februar. (N.T.B. fra Reuter.) Brüssel radio gjengav i kveld en fransk pressemelding der det het at spanske republikanere har satt sig i besiddelse av det spanske konsulat i den franske Middelhavsbyen Séte.

WASHINGTON, 28. februar. (N.T.B. fra Reuter.) Det amerikanske utenriksdepartement meddeler at den franske regjering i prinsippet har akseptert De Forente Staters forslag om at Frankrike, De Forente Stater og Storbritannia skal avgi en felles erklæring som fordømmer Franco-Spania. Det er ennu ikke innløpet svar fra den britiske regjering, men den britiske ambassader, lord Halifax, skal ha en samtale med utenriksminister Byrnes om saken senere idag.

På autoritativt hold i Washington tror man at også den britiske regjering vil akseptere forslaget. De lord Halifax opsøkte utenriksminister Byrnes i kveld, bekreftet han overfor journalistene at den britiske regjering ennu ikke har svart på ... vilde ...

... ved den fransk-spanske grensen telegraferer:

En diplomat som kom til Hendaye fra Spania i eftermiddag har fortalt mig at sterke og fullt vepnede patruljer er å se på gatene i Madrid og i alle spanske byer og landsbyer mellem Madrid og den fransk-spanske grensen.

En fransk vicekonsul som var på vei tilbake fra Paris til sin post i Barcelona måtte vente ved grensen idag efter å ha blitt avvist av den spanske grensevakten. Franskmenn som skal reise til Portugal via Spania blir ikke stanset. Grensen blev sperret på spansk side igår — før franskmennene hadde gjort det.

st kan ikke drives

jfolk,

sjømanns-

t i hval-

s i år av opa.

Jarman.

fett til nærin- Euro også i har ingen sådan de kanskje ander-

nåværende sesong tater henviste Mr. nes rapporter. Det årlig va feltet heter, me n vil jo

få nærmere oplysninger om forholdene når ekspedisjonene kommer hjem. Det er dog ingen tvil om at hvalbestanden ikke er så stor som mange tror. I England ser man på årets sesong som et eksperiment hvis resultat kommer til å få betydning for den videre fangst.

Elverums-fullmakten under debatt i stortinget.

Skarpe sammenstøt mellem Nygaardsvold og Wright.

OSLO, 28. februar.

(N.T.B.) I stortingets møte i dag tok Nygaardsvold (A.) ordet angående granskningen av forholdene under krigen og okkupasjonen, og den fullmakt stortinget gav regjeringen på møtet i Elverum i april 1940. Taleren refererte fullmakten og en uttalelse fra den daværende stortingspresident, Hambro — som uttalte: «— Hvis det skulde vise sig at det er umulig for denne regjering, som er landets eneste lovlige regjering, å komme i den kontakt hvori den skulde komme med makthaverne i øieblikket, har den åpen adgang til å bevare regjeringen og derigjennem det internasjonale symbol på Norges uavhengighet, den eneste regjering som har en internasjonal bemyndigelse og fullmakt til å optre, selv om den sitter i fremmed land.»

Taleren var underhånden blitt kjent med at representanten Wright i et møte i Norges Banks representantskap skal ha uttalt, at den norske regjering under opholdet i England 1940—45 ikke hadde noen fullmakt fra stortinget til å optre både på regjeringens og stortingets vegne. Taleren spurte Wright om dette medførte riktighet, og om han vilde gjøre rede for opfatningen sin.

Wright (H.), Porsgrunn, uttalte at det var riktig at han hadde nevnt i et møte i Norges Bank, at den fullmakt som blev foreslått på møtet i Elverum ikke blev votert over. Taleren var forbauset over at dette spørsmålet blev tatt op nu. Taleren henviste til en uttalelse i et odelstingsmøte 29. juni 1945, der en representant uttalte sin tvil om den konstitusjonelle siden av fullmakten. Den refererte taleren var ikke viss på at noen slik fullmakt blev gitt på møtet i Elverum. Ingen representanter fra den tidligere regjering Nygaardsvold, som var til stede, gjorde noe bemerkning til den her nevnte uttalelsen. Leser man stortingsdokument nr. 2 for 1945, vil man finne, at det forslag som president Hambro fremsatte, ikke er votert over på noen av de måter som er omtalt i stortingets forretningsorden. Nygaardsvold hevder at i den situasjon man var i på Elverum, var det nok at et forslag blev satt frem uten at man voterte over det. Er det opfatningen mener jeg at regjeringen Nygaardsvold gjennem en konstitusjonell nødrett har hatt et langt videre grunnlag for sine regjeringshandlinger i den tiden den var utenfor Norge. Jeg anser ikke dette spørsmål som noe høredspørsmål. Konstitusjonen foreligger til den blir sendt odelstinget og protokollkomitéen må da ta op det rent konstitusjonelle grunnlag for regjeringen Nygaardsvold.

Nygaardsvold sa at Wright har bekreftet at han har tatt saken op i en forsamling som ikke har noe mål. Når innstillingen fra undersøkelsesmed den å gjøre. Taleren hadde ikke vært opmerksom på at spørsmålet var nevnt i odelstinget ifjor sommer. Det forekommer mig ganske klart, at hvis regjeringen Nygaardsvold ikke hadde hatt noen fullmakt fra stortinget, men likevel grep inn i den bevilgende og lovgivende myndighets myndighetsområde, så må den bli å anse på en meget skarpere måte. Den har dermed gjort sig skyldig i konstitusjonelt overgrep. Nødretten er ikke i dette tilfelle tilstrekkelig for mig. Den eneste regjering i utlendighet som kunde støtte sig på en valgt nasjonalforsamlings beslutning, var den norske. Taleren henstilte til presidentskapet å be stortingets protokollkomité ta op denne saken til behandling og utarbeide innstilling.

Moseid (B.), Vest-Agder oplyste at når spørsmålet om regjeringens fullmakt kom op under forhandlingene med tyskerne, så skyldtes det en uheldig uttalelse fra en som var med i forhandlingene med Delbrügge, men ikke tilhørte presidentskapet. Når det imidlertid var kommet op, var det enstemmighet i presidentskapet om at man ikke kunne drøfte slike spørsmål med tyskerne.

Wright spurte hvorfor ikke saken var tatt op da den var fremme i odelstinget i fjor. I Norges Bank har jeg bare nevnt saken, ikke tatt den op. Taleren syntes man kunde tale om disse spørsmålene med litt mere ro enn det her blir gjort.

Presidenten, Natvig Pedersen, meddelte at Nygaardsvolds henstilling vil bli behandlet av presidentskapet.

Konrad Knudsen (A.), Buskerud, gav uttrykk for sin store forbauselse over Wrights uttalelse i Norges Bank.

Moseid (B.) kunde ikke forstå at disse uttrykk kan bli brukt overfor faktiske oplysninger som foreligger offisielt. Forhandlingene er offentliggjort og det viser sig at det ikke er votert, så noen forbrytelse å omtale dette i et møte kan det ikke være.

Wright var forbauset over at en henvisning til en uttalelse i det tidligere odelsting skulde skape slike følger.

Debatten blev med dette avsluttet og Nygaardsvolds henstilling overgaadt av presidentskapet.

orisene under debatt på delsmeieriets årsmøte.

valgt til å innkalle representanter e meierier og ysterier i fylket.

delsmeieriets årsmøte , Ramnes, op spørsmålene, og hevdet at gjøres for å hevde r, dersom de bebu- ikke dekket disse. om det møte som tirsdag, der repre- oldmeieriene møttes dette spørsmål. Til nbudt representan- Østlandsfylker. Me- u skal holdes møter lige fylker for smi- nes representanter, utsendinger til et skulde de nye pri- lia. produsentene, asjon vil ta

skal gjøre henvendelse til departementet i sakens anledning. Imenes foreslo at der på Andelsmeieriets årsmøte blev nedsatt et utvalg til å ta sig av saken for Vestfolds vedkommende. Disse får så sammenkalle representanter for samtlige meierier og ysterier i fylket, som så velger tre utsendinger til møtet i Oslo. Møtet vil bli holdt i løpet av mars måned.

Der utspant sig en kort diskusjon om saken. Alle var enig i at noe blev gjort, men en noe forskjellig opfatning gjorde sig gjeldende med hensyn til fremgangsmåten. Imidlertid blev Imenes, Ramnes, J. K[illegible]hosn, Stagen og Sundseth, Ramnes, enstemmig valgt til å forberede

SNINGEN

på utrolig kort
e våre viktigste
. Det gir kalorier

jellige skibstyper
gene fått opta
ontraheringer for
Den neste ny-
ta fatt på er et
rtbåt, på 180 000
er vel 3000 Ski-
oderne. Tidligere
to fruktbåter på
:
mrådet som verk-
r, muligheten for
re skib?
e noe hinder for
skuter på 16 000
: direktor Qvale.

mot luft-
s ledelse.
le i saken.

i siste statsråd
g i ankjæresaken
ledelse. Den går i
et — overensstem-
aladvokatens for-
reises tiltale mot
aret, generalmajor
andre officerer
nledning av de
msatt av kapitein
Det skal heller
mot kapitein Ot-
nans forbeid i for-
en, heter det i
ning.

hjemsøkt av den
byen
jene
ns

or på
lia.
slag om
ngkasteren.
ON, 2 mars.
Milazzo
er satt til
mot de
pressstur-
radiostas-
på Sicilia
kanon-
Palermo
ingen
at opprørerne
etter et regu-

re i år vært
ke separatist-
Sicilia. Store
gen der vil løs-
oa det er for-
ra disse kret-
dtt til aksjon.